

Vår referanse:
2022/702-37-
D51

Saksbehandler:
Silje Meslo Lien

Dato:
12/01/2026

Sluttbehandling av D51 - Delplan for utvidelse av område for Svalsat på Platåberget på Platåberget

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Teknisk-, miljø- og næringsutvalget	3/26	03.02.2026
Lokalstyret	6/26	18.02.2026

Administrasjonssjefens anbefaling:

Lokalstyret vedtar delplan D51 –utvidelse av område for Svalsat på Platåberget, som vist på plankart i målestokk 1:4000, merket Multiconsult, datert 03.06.2024 sist endret 26.06.2025, med utfyllende bestemmelser senest datert 20.11.2025 og beskrevet i planbeskrivelsen, senest datert 15.12.2025.

Vedtaket fattes i henhold til svalbardmiljøloven § 52.

Behandling i Teknisk-, miljø- og næringsutvalget - 03.02.2026

Administrasjonssjefens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Stemte for: Svein Jonny Albrigtsen (AP), Håvard Helmersen (H), Ine-Therese Pedersen (SV), Håvar Fjerdingøy (V)

Vedtaket i Teknisk-, miljø- og næringsutvalget - 03.02.2026

Lokalstyret vedtar delplan D51 –utvidelse av område for Svalsat på Platåberget, som vist på plankart i målestokk 1:4000, merket Multiconsult, datert 03.06.2024 sist endret 26.06.2025, med utfyllende bestemmelser senest datert 20.11.2025 og beskrevet i planbeskrivelsen, senest datert 15.12.2025. Vedtaket fattes i henhold til svalbardmiljøloven § 52.

Behandling i Lokalstyret - 18.02.2026

Habilitet: Jo Gytri (H) er ansatt som prosjektleder ved KSAT og vedtaket vil legge direkte premisser for hans ansvarsområde og arbeidsoppgaver. Ved votering ble Gytri ansett som inhabil etter fvl. § 6 andre ledd og fratradte ved behandling av saken.

Ved votering ble forslaget fra teknisk-, miljø og næringsutvalget vedtatt med 11 stemmer for og 2 stemmer mot.

Stemte for: Harald Skaare (AP), Solveig Oftedal (AP), Thomas Andre Neuhold (AP), Trond Erik Johansen (H), Anders Ringheim (V), Christoffer Snaprud Christensen (V), Håvar Fjerdingsøy (V), Rasmus Bøckman (V), Terje Aunevik (V), Terje Gjeitnes (V), Trond Strugstad (V)

Stemte mot: Ingrid Ballari Nilssen (SV), Marcos Porcires (SV)

Vedtak i Lokalstyret - 18.02.2026

Lokalstyret vedtar delplan D51 –utvidelse av område for Svalsat på Platåberget, som vist på plankart i målestokk 1:4000, merket Multiconsult, datert 03.06.2024 sist endret 26.06.2025, med utfyllende bestemmelser senest datert 20.11.2025 og beskrevet i planbeskrivelsen, senest datert 15.12.2025. Vedtaket fattes i henhold til svalbardmiljøloven § 52.

Sammendrag og konklusjon:

Saken gjelder sluttbehandling av delplan D51 - utvidelse av område for Svalsat på Platåberget. Hensikten med planen er å kunne utvide anlegget på Platåberget østover mot Blomsterdalen. Planen åpner for en økning av antall antenner, teknisk infrastruktur og arealer for solcelleanlegg. Delplanen er utarbeidet av Multiconsult på vegne av Kongsberg Satellite Service AS.

Etter høring er det gjort mindre endringer for å presisere bestemmelsene. Administrasjonssjefen anbefaler at delplanen vedtas.

Planområdet markert med blå sirkel i arealplan til venstre og på ortofoto til høyre.

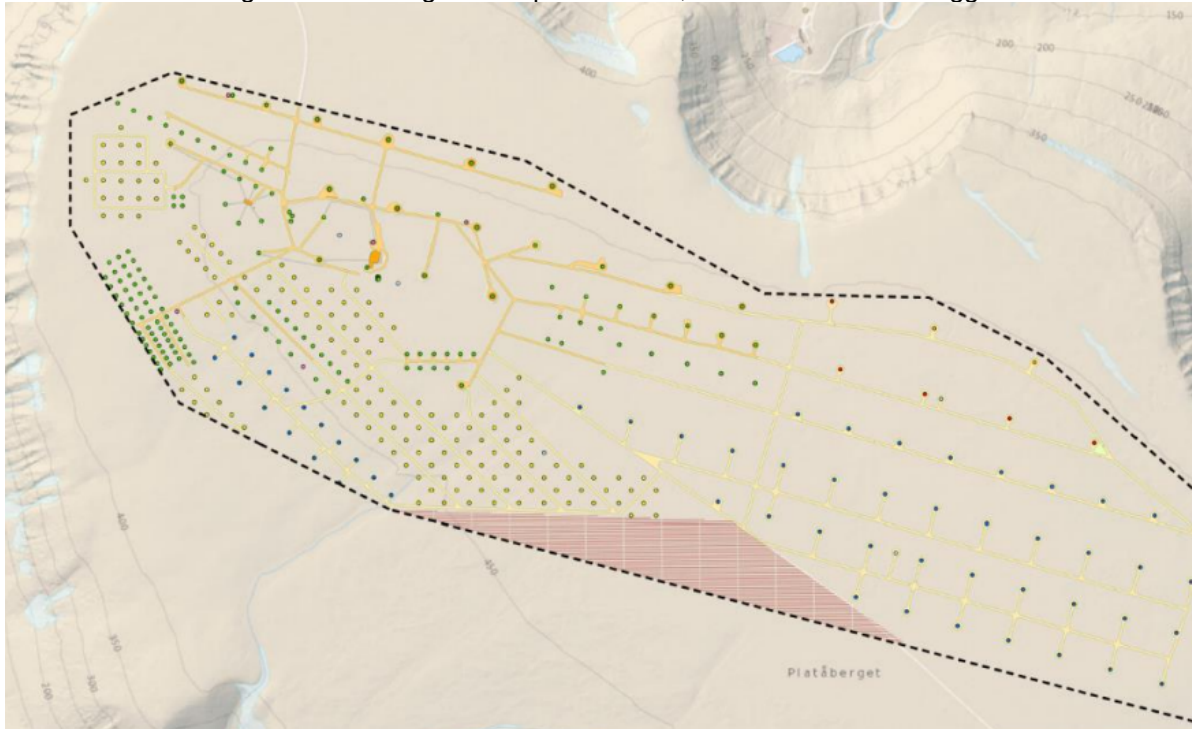
Saksopplysninger:

Hensikten med delplanen er å legge til rette for å utvide Svalbard satellittstasjon sitt anlegg på Platåberget østover mot Blomsterdalen. Planen åpner for en økning i antall antenner, samt ulike former for teknisk infrastruktur. I delplanen inngår også arealer til solcelleanlegg.

Eksisterende byggeområde er på 1735 daa, planlagt utvidelse er på 1267 daa, og samlet planområde totalt er på ca. 3002 daa. Utvidelsen omfatter et område som i dag er avsatt til Kulturminne-, natur- og friluftsmål.

Bakgrunnen for utvidelsen er at KSAT opplever økt oppdragsmengde og ønsker å sikre arealer til virksomheten for 10 - 20 år fremover. Utbyggingen i planområdet vil skje gradvis og bestemmes av

etterspørselen for nedlasting av data fra satellitter, som fører til behov for nye antenner. I dag etterspør markedet mest små antenner, men dette kan endre seg over tid. Det er derfor nødvendig at delplanen legger opp til en fleksibel utvikling. I foreliggende konsept er det lagt opp til fire forskjellige antennessørrelser, hvor de minste antennene har en diameter på 5,5 meter og de største antennene på 28 meter. I tillegg til antenne tillates det teknisk infrastruktur, veier og solcellepanel i tilknytning til antennene. Det er også satt av et eget areal på totalt 171,5 dekar til solcelleanlegg.

Situasjonsplan, sirklene er antenner, gule streker er veianlegg og det røde feltet er planlagt solcelleanlegg.

Illustrasjon av planlagte tiltak, størrelse og plassering på radomene vil variere ut ifra behov

Konsekvenser av planforslaget:

Landskap og fjernvirkning

Tiltaket vil naturlig nok ha størst påvirkning på landskapet på Platåberget ved at inngrepet vil føre til noe miljøskade i området. Det vil også bli synlig fra et større område enn tidligere. Antenneanlegget vil bli synlig fra fjordlandskapet og fjellandskapet rundt.

Illustrasjon fra Bohemanneset, dagens situasjon

Illustrasjon fra Bohemanneset, mulig fremtidig situasjon.

Illustrasjon fra Tenoren, øverst er dagens situasjon og nederst er mulig fremtidig situasjon.

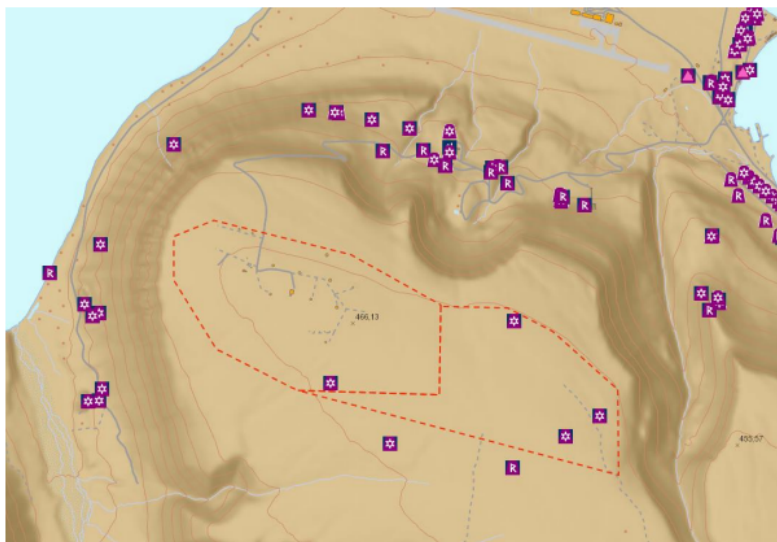

Illustrasjon fra Nordenskjoldtoppen, øverst er dagens situasjon og nederst er mulig fremtidig situasjon.

Kulturminner og kulturmiljø

Tiltaksområdet som helhet er avsatt som kulturminne av regional interesse (K372, Longyearbyen gruveby). Det er flere registrerte kulturminner med ulik vernestatus i nærheten av tiltaksområdet. Innenfor planområdet er det fire borepunkter knyttet til Gruve 3 og diamantboringene i 1952-53 (Askeladdenid 273182-85) disse er ikke fredet. Som avbøtende tiltak anbefales det i konsekvensutredningen at kulturminnene sikres under anleggsfasen. Dette er ikke sikret spesifikt i bestemmelsene.

Registrerte kulturminner i og i nærheten av planområdet

Naturverdier/naturmangfold

Sør i planområdet er det en nord-arktiske utforminger av våtsnøleier. Denne naturtypen er svært sårbar for mekanisk slitasje slik som tråkk og kjøring i terrenget. Det er registrert seks rødlistede karplanter og to rødlistede lavarter innenfor planområdet. Den sjeldne lavarten fjellkolve er påvist rett øst for planområdet, og det er egnet habitater for arten også innenfor planområdet.

Påvirkningen fra anlegget kommer i hovedsak gjennom arealbeslag i naturtyper. Beslagene er relativt omfattende og gjør at området blir sterkt forringet. Siden verdien på området er vurdert som lav blir imidlertid konsekvensgraden nesten gjennomgående i kategori «noe miljøskade». Unntaket er for de svært sårbare våtsnøleiene der konsekvensgraden er vurdert til å være «betydelig miljøskade».

Som avbøtende tiltak foreslås det å trekke planområde vekk fra våtsnøleiene og heller bruke andre ledige arealer på Platåberget. Før utbygging anbefales det også at det gjøres en befaring med tanke på den steinboende arten fjellkolve for å unngå nedbygging av dens voksesteder.

De avbøtende tiltakene er noen grad sikret i planen. Det stilles i bestemmelsene rekkefølgekrav om at før det gis igangsettingstillatelse for nybygg, radomer og solcelleanlegg i det utvidete feltet så skal det kartlegges om det aktuelle området berører voksesteder for fjellkolve. Områdene med våtsnøleie ligger fortsatt i planen og vil bli berørt av solcelleanlegget.

Planprosess – oppstart, varsling og medvirkning

Det ble avholdt oppstartsmøte den 16.06.2022.

Forslagsstiller kunngjorde planarbeidet og la planprogrammet på høring den 29.06.2022. Frist for merknader var 10.08.2022. Det kom 7 merknader til planarbeidet.

Planprogrammet ble fastsatt i Teknisk utvalg den 04.10.2022.

Komplett planforslag forelå den 16.08.2024. Teknisk-, miljø- og næringsutvalget vedtok den 01.10.2024 å legge planforslaget ut på offentlig ettersyn. Høringsfristen gikk ut 31.10.2024.

Ved høringen av planforslaget kom det inn fire uttalelser, fra Sysselmasteren, Direktoratet for mineralforvaltning og Avinor og KSAT.

Avinor og Direktoratet for mineralforvaltning mente deres interesser var ivaretatt i forslaget. Sysselmasteren hadde faglige råd når det gjaldt kulturminnene og innspill til bestemmelsene. Planforslaget er i noen grad endret på bakgrunn av uttalelsene. I hovedsak er dette for å presisere bestemmelsene og planbeskrivelsen ytterligere slik at de samsvarer.

KSAT ønsket å endre rekkefølgebestemmelsen om kartlegging av rødlistearter. Bestemmelsen omhandler nå voksesteder for lavarten fjellkolve og ingen andre rødlistede mose- og lavararter. Bestemmelsen gjelder også bare for tiltak innenfor det utvidete planområdet og ikke for det eksisterende planområdet. Endringen har vært på en begrenset høring hos Sysselmasteren som ikke har merknader til endringen.

Siden tiltaket kan få betydelig og langvarig virkning på miljøet er det krav til konsekvensutredning til tiltakene i den nye delen av planområdet. Etter ønske fra forslagsstiller har den politiske behandlingen av saken blitt utsatt til etter *høringen* av konsekvensutredningen.

Vurdering:

Tiltaket får størst negativ konsekvens på naturmangfoldet i området. Dette gjelder spesielt da det gjør et stort arealbeslag og berører habitat for fjellkolve og våtsnøleier. Som avbøtende tiltak beskrives det at det legges opp til en lav utnyttning av området for å kunne ha mulighet til å unngå å berøre disse forekomstene. Tiltakshaver har likevel ikke ønsket å presisere eller merke av områdene som bør skånes i plankart eller bestemmelser.

Administrasjonssjefen mener også det er uheldig å utsette kartleggingen av fjellkolve til etter delplanen er vedtatt, da det er vanskelig å sikre de avbøtende tiltakene i stor nok grad i planen. Siden det vil være krav om en konsekvensutredning før det kan gis tillatelse til tiltak innenfor den utvidete delen av planområdet, mener Administrasjonssjefen at hensynene til naturmangfoldet i stor nok grad er ivaretatt.

Selv om tiltaket gjør et stort arealbeslag, vil utbyggingen skje på lang sikt. Det er positivt at det planlegges helhetlig og at en utvidelse ikke skjer bit for bit eller spredt på flere lokaliteter. Selv om det overordnede målet for Svalbard er å bevare den særegne villmarksnaturen, skal det også legges til

rette for utvikling av bærekraftig næringsvirksomhet. En utvidelse av Svalsat vil kunne gi langsiktige og stabile arbeidsplasser og ha positive ringvirkninger for lokalsamfunnet er i tråd med den nyeste Svalbardmeldingen, hvor utvidelsen også beskrives.

Administrasjonssjefen anbefaler at delplanen vedtas.

Vedlegg

- 1 D51 Plankart 03.06.2024 26.06.2025.pdf
- 2 D51 - Planbeskrivelse 14.03.2025 26.06.2025 20.11.2025 15.12.2025.pdf
- 3 D51 - Utfyllende bestemmelser 13.05.2025 26.06.2025 20.11.2025.pdf
- 4 Merknadsbehandling